

Syrische gezinnen in Vaticaan

Het Vaticaan heeft opnieuw onderdak verleend aan drie gevluchte Syrische gezinnen. Het gaat om twee christelijke gezinnen en een islamitisch gezin. Zij betrekken drie appartementen die eigendom van het Vaticaan zijn. De woningen kwamen vrij nadat de drie eerder opgevangen Syrische gezinnen een permanent verblijf hadden gevonden. Volgens de Vaticaanse persdienst ontvluchtten de christelijke gezinnen Syrië vanwege geweld en discriminatie omwille van hun geloof. Ze kwamen in maart in Italië aan. De jonge moeder van een van de gezinnen was een aantal maanden ontvoerd door Islamitische Staat. De gezinnen zijn in staat geweest veilig naar Italië te komen dankzij het 'humanitaire corridor'-project van de Sant'Egidio-gemeenschap en enkele protestantse kerkgemeenschappen. Dat project is een antwoord op de oproep die paus Franciscus in 2015 deed aan parochies en andere gemeenschappen in heel Europa om een vluchtelingen gezin op te nemen. (KN/Radio Vaticaan)

Venezuela: 'Blijf niet passief'

De bisschoppen van Venezuela hebben de burgers van het land opgeroepen niet passief te blijven onder het buitenspel zetten van het parlement. Dat meldt *Crux*. De bisschoppenconferentie reageerde vrijdag met een verklaring op het besluit van het Hooggerechtshof de bevoegdheden van het parlement over te nemen. Dat wordt door velen gezien als een feitelijke staatsgreep. Sinds de parlementsverkiezingen van vorig jaar had de oppositie tegen president Maduro een ruime meerderheid in het parlement. De Organisatie van Amerikaanse Staten noemde de maatregel een "doodklap voor de democratie". "Wij kunnen niet passief blijven, bang zijn of hopeloos", schrijven de bisschoppen in hun verklaring. Zij roepen de gelovigen op om zich bewust te worden van de situatie en op een vreedzame, maar krachtige manier op te treden tegenover het machtsmisbruik. "Wij moeten onze rechten en de rechten van anderen verdedigen. Het is tijd om ernstig en verantwoord na te denken of burgerlijke ongehoorzaamheid, vreedzame demonstraties, oproepen te doen tot de nationale en internationale machten en burgerlijk protest valide en gepaste maatregelen zijn." (KN)

Sarah: liturgie in verarmde staat

Kardinaal Robert Sarah heeft opvallend fel uitgehaald naar "de ramp, de verwoesting en het schisma die de moderne bevorderaars van een levende liturgie veroorzaakten". De prefect van de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst deed dat bij gelegenheid van tien jaar *Summorum Pontificum*, het document waarmee paus Benedictus XVI de tridentijnse liturgie weer breder toegankelijk maakte. Daarin spreekt Benedictus de hoop uit dat de twee vormen van de Romeinse ritus elkaar zouden verrijken. Dat is hard nodig, aldus Sarah, in het licht van de verarmde staat waarin de katholieke liturgie verkeert. "De ernstige geloofscrisis, niet alleen op het niveau van de christelijke gelovigen maar ook en speciaal onder veel priesters en bisschoppen, heeft ons onbekwaam gemaakt om de eucharistische liturgie als een offer te begrijpen", zei hij, en er is "vaak een heiligschennende tendens de heilige Mis terug te brengen tot een eenvoudige, gemeenschappelijke maaltijd". "Zelfs vandaag onderschat een significant aantal kerkleiders de ernstige crisis die de Kerk doormaakt: relativisme in leerstellige, morele en disciplinaire leringen, ernstige misbruiken, het desacraliseren en trivialisieren van de heilige liturgie." (KN/CC)

Franse theologe schrijft lijdensmeditaties Goede Vrijdag

De Franse theologe Anne-Marie Pelletier schrijft dit jaar de meditaties voor de traditionele kruisweg op Goede Vrijdag in het Colosseum in Rome. De Française is een gelauwerd wetenschapster. Zo was ze in 2014 de eerste vrouw die de Ratzinger Prijs voor Theologie ontving. De in 1946 geboren Pelletier is gehuwd en heeft drie kinderen. Ze is gespecialiseerd in hermeneutiek en bijbeluitleg en deed veel onderzoek naar het thema van vrouwen in het christendom. Bij het toekennen van de Ratzinger Prijs omschreef kardinaal Camillo Ruini haar onder meer als "een eminent figuur in het hedendaagse Franse katholicisme". (KN/Radio Vaticaan)

'Aleppo's christenen leven

Zuster Maria de Guadalupe maakte de Syrische oorlog in Aleppo van dichtbij mee. "De christelijke minderheid wordt het hardst getroffen en als eerste vervolgd."

'Blauwe Zuster' Maria de Guadalupe verbleef tussen 2011 en 2014 in Aleppo, waar zij met eigen ogen het leed van de oorlog in Syrië aanschouwde. Treffend is het getuigenis van de vervolgte christenen daar, die bereid zijn te sterven omwille van hun geloof. "Het is mijn missie om doorgeefluik van hun genade te zijn."

Francesco Paloni

"Serene vreugde." Zo omschrijft zuster Guadalupe van de Dienaresen van de Heer en de Maagd van Matará de gemoedstoestand van de christenen in Aleppo. Denkend aan de situatie in Syrië zou je misschien andere woorden verwachten, maar de zuster onthult hoe te midden van de verschrikkingen van de oorlog, de christenen juist genieten van een bijzondere bijstand om hun geloof vrijmoedig te belijden. Verrassend en bijna verbijsterend is het verhaal dat de Blauwe Zuster vertelt. Ze gaf vorige week in Nederland verschillende conferenties over het dagelijks leven en de ver-

schrikkingen waarvan zij getuige was. Een "missie" die niet van tevoren was gepland.

'Uniek voor die regio'

Het was januari 2011 toen zuster Guadalupe vroeg om van Egypte naar Syrië te worden overgeplaatst om "tot rust te komen" na een vermoeiende periode. Dit zegt veel over de situatie in het vooroorlogse Syrië, toen nog "een economisch welarend land" waar sprake was van "een goede relatie tussen christenen en moslims, een atypische situatie voor het Midden-Oosten".

"Er was sprake van sociale rust", vertelt ze over de situatie die ze aantrof, "voldoende werkgelegen-

heid, een evenwicht in het land dat heel moeilijk te bereiken is. Dat was uniek voor die regio, Syrië was een sterk land. Christenen en moslims leefden vreedzaam samen, zij waren bijvoorbeeld collega's op het werk. Aan dit alles kwam zeer abrupt een einde door het uitbreken van de oorlog. De Arabische Lente, in het Westen door de media veelal beschreven als een 'bevrijding', is niet wat veel mensen in Syrië wensten. Zij hadden het goed en wilden niet dat de situatie veranderde. Bij het uitbreken van de protesten in maart wisten zij al dat dit hun doodvonnis zou betekenen. Ik kan dit vertellen, omdat we het met eigen ogen gezien hebben. Ook de vrijheid die christenen hadden om uit te komen voor hun geloof, was vele malen groter dan die een christen heeft in het huidige Europa".

Wat waren de gevolgen van de oorlog voor de christenen?

"Er was al vanaf het begin sprake van terroristische daden, vooral uitgevoerd door buitenlandse

met een serene vreugde'

Foto: KN - Jan Peeters

sterf, neem ik niets mee. Dit heeft het leven van de mensen een andere dimensie gegeven en de ogen naar de hemel gericht.

Vaak vergeet men door het materialisme wat de eigenlijke betekenis van het leven is, men verliest de koers. Deze constante herinnering en gedachte aan de dood doet ons beseffen dat wij niet van deze wereld zijn en dat we ons moeten voorbereiden op datgene wat hierna komt."

Je zou verwachten dat dit mentaal een zware tol eist.

"Zij leven met een serene vreugde. Geen oppervlakkige vreugde, van een of ander voorbijgaand plezier. Een vrede om te kunnen zeggen: 'Ze kunnen alles van mij afnemen, maar het belangrijkste heb ik.' Deze vreugde kan samen bestaan met het lijden. Je liep in Aleppo over straat met gevaar voor eigen leven, vijf jaar lang, dag en nacht, vooral in christelijke wijken. Je gaat slapen met de gedachte dat je de volgende dag misschien niet wakker wordt. 'Misschien was dit mijn laatste dag. Hoe wil ik deze beleven? Moet ik dit wel of niet doen? Als ieder van ons zo zou denken, dan zouden we bepaalde dingen wellicht niet doen. Of juist wel! Ze leven hun dag met zoveel intensiteit... dat is indrukwekkend, net als te zien hoe God hun bijstaat."

Waar halen deze christenen de moed vandaan om van hun geloof te getuigen?

"Zij ontvangen van God een bijzondere genade. Je merkt dit aan de verhalen van degenen die ontvoerd werden en vervolgens zijn vrijgelaten. Hoe zij hun geloof verdedigen, door de bijstand van de Heilige Geest. Het zijn martelaren. Ze hebben geen angst. Ik ben zelf angstig van karakter, maar in Syrië ben ik bijna nooit bang geweest. Ook niet op zeer tragische momenten die wij meemaakten, met gewonden, of de dood die intreedt binnen enkele minuten, op een paar meter afstand. Er was een jongeman die ontvoerd werd en niet eens zo praktiserend was. Hij werd

gedwongen om zich tot de islam te bekeren, maar hij weigerde, ondanks het geweld dat men hem aandeed. Hij beantwoordde zijn vervolgers met een wijsheid waarvan hij zelf niet eens wist waar deze vandaan kwam. Hij herinnerde zich niets van de catechese, maar hij kon niet zwijgen."

Waarom geeft u deze conferenties?

"Er is een grote onwetendheid over christenvervolgung. Die wordt veelal omschreven als een secundair verschijnsel. Er sterven natuurlijk ook moslims, maar de christelijke minderheid wordt het hardst getroffen en als eerste vervolgd. Daarom zijn we begonnen met deze conferenties, om hiervan te getuigen. Het is erg pijnlijk dat we christen zijn en niet weten dat onze broeders dagelijks sterven omwille van hun geloof. Er zijn aanslagen in Europa en men is terecht geschokt. Maar in Syrië is dit de dagelijkse realiteit. Aleppo is vijf jaar bezet geweest en er waren twintig tot veertig aanslagen per dag. Wij vertellen wat we gezien hebben om het Westen aan te sporen de zaak van de christenvervolgung serieus te nemen en iets te doen om dit alles te beëindigen. Zodat al dit bloed van de martelaren niet tevergeefs wordt vergoten. Het getuigenis van de vervolgte christenen versterkt het geloof van de mensen die het horen. Er zijn mensen die zich bekeren of terugkeren naar het geloof. Mensen die de zonde en de ondeugd verlaten. Of mensen die na vele jaren kunnen vergeven. Hoeveel roepingen zijn er dankzij het getuigenis van de vervolgte christenen! Dit kunnen wij vaststellen in elk land waar wij komen. Het gaat veel verder dan mensen informeren over een politieke, sociale of religieuze situatie. Ik zie dit als een missie, om doorgeefluik te zijn van de genade van deze martelaren. Dit is wat God ons heeft opgedragen, Hij heeft het in deze banen geleid. Het bloed van de martelaren, is zaad voor nieuwe christenen." +

Bio

De Argentijnse zuster Maria de Guadalupe (43) trad op haar achttiende in bij de Dienaressen van de Heer en van de Maagd van Matará, in Nederland beter bekend als de Blauwe Zusters. Op haar 23ste vertrok zij op missie naar het Midden-Oosten. In Bethlehem leerde ze Arabisch en vervolgens ging zij naar Egypte, waar zij negen jaar provinciaal overste van haar congregatie was. Na haar verblijf in Syrië, waar zij samen met andere zusters werkzaam was in de kathedraal van Aleppo, onder andere binnen het studentenpastoraat, verblijft ze momenteel in Argentinië. Regelmatig gaat zij op reis om te getuigen van het lot van de vervolgte christenen. (FP)

Woord van de paus

Tijdens de algemene audiëntie van 29 maart sprak paus Franciscus over hopen tegen alle hoop in (vlg. Rom. 4,16 - 25).

Abraham geloofde in de God "die de doden levend maakt en wat niet bestaat in het aanzijn roept" (Rom. 4,17); en vervolgens wordt dit verduidelijkt: "Zijn geloof verflauwde niet, toen hij, de honderdjarige, dacht aan zijn eigen afgeleefd lichaam en aan de dorre schoot van Sara" (v. 19). Kijk, dat is de ervaring die ook wij geroepen zijn te beleven. De God die zich aan Abraham toont, is de God die redt, de God die helpt uit de wanhoop en de dood te geraken, de God die oproept tot leven. In deze gebeurtenis met Abraham wordt alles een ode aan God die bevrijdt en herstelt, alles wordt een profetie. En dat wordt het voor ons, voor ons die nu de vervulling van dit alles in het mysterie van Pasen herkennen en vieren. God heeft dan ook "Jezus onze Heer van de doden opgewekt" (v. 24), opdat ook wij in Hem kunnen overgaan van de dood naar het leven. En Abraham kan zich dus met recht "vader van vele volken" noemen, aangezien hij schittert als de aankondiging van een nieuwe mensheid – wij! – door Christus verlost van de zonde en de dood en voor eens en altijd binnengeleid in de omhelzing van Gods liefde.

Op dit punt helpt Paulus ons om ons te concentreren op de zeer hechte verbinding tussen geloof en hoop. Hij stelt dan ook dat Abraham "tegen alle hoop in heeft gehoopt" (vers 18). Onze hoop is niet gestoeld op menselijke redeneringen, verwachtingen en garanties; en de hoop openbaart zich daar waar geen hoop meer is, daar waar niets meer is om op te hopen, precies zoals dat ook zo was voor Abraham die geconfronteerd werd met zijn naderende dood en de onvruchtbaarheid van zijn vrouw Sara. Het einde komt voor hen naderbij, ze konden geen kinderen krijgen, en in die situatie geloofde Abraham en heeft hij hoop gehad tegen alle hoop in. En dat is groots! De grote hoop wortelt zich in het geloof, en juist daarom is die in staat om boven alle hoop uit te stijgen. Ja, want die baseert zich niet op ons woord, maar op het Woord van God. Ook in die zin zijn we dus geroepen om het voorbeeld te volgen van Abraham, die trouwde op God, ondanks dat hij geconfronteerd werd met een realiteit die af leek te stevenen op de dood, "door zijn vaste overtuiging dat Hij bij machte is te volvoeren wat Hij heeft toegezegd" (vers 21). Open jullie hart en de kracht van God zal jullie verder helpen, zal wonderbaarlijke dingen doen en jullie leren wat hoop is.

Laten we aan de Heer vragen om de genade niet zozeer geworteld te blijven in onze zekerheden, in onze capaciteiten, maar in de hoop die opbloeit uit de belofte van God, als ware kinderen van Abraham. Wanneer God iets belooft, brengt Hij dat wat Hij belooft tot vervulling. (Vert. SvdB)

gewapende groeperingen. Terroristische daden, openlijk gericht op het vervolgen van christenen. Het gaat om jihadistische groeperingen van verschillende stromingen met een vastberaden doel: een einde te maken aan de 'ongelovigen'. Eerst zijn de christenen aan de beurt, vervolgens andere religieuze groeperingen, zoals de jezidi's. Ook de gematigde moslims lijden hieronder. Het is een vuile oorlog, waarin vooral burgers doelwit zijn."

Wat deden de oorlog en de vervolging met het geloof van deze mensen?

"Veel christenen in het welvarende Aleppo waren verwesterd. Ze leefden een oppervlakkig leven, gericht op prestige. In dat opzicht had men een werelds geloof, om het zo te zeggen. De oorlog en de vervolging zijn voor hen een zuivering geweest. Dit zeggen zij zelf: 'Wij christenen in Syrië hadden deze zuivering van ons geloof nodig.' Men heeft abrupt ingezien dat alles voorbijgaat. Dat dit leven voorbijgaat. Alle grote zorgen die men had deden er uiteindelijk niets meer toe, want als ik nu